

2025-10-01

Plan för utbildning på introduktionsprogrammen

Utbildningskontoret

Maj Johnsson

08-52304194

maj.johnsson@skolasodertalje.se

**Södertälje
kommun**

Innehållsförteckning

1. Förord.....	3
2. Introduktionsprogrammen i Södertälje kommun	4
2.1 Inledning	4
2.2 Introduktionsprogrammets utformning	4
2.3 Arbete med uppföljning av plan för utbildning	4
2.4 Utbildning för elever som tillhör den anpassade gymnasieskolans målgrupp	4
2.5 Överlämning vid skolbyte	5
2.6 Individuell studieplan.....	5
2.7 Mentor	5
2.8 Elevhälsoarbete	6
2.9 Elevens framtid.....	6
2.10 Gymnasieintyg och skriftlig bedömning	6
3. Introduktionsprogram på Södertäljes kommunala gymnasieskolor	7
3.1 Individuellt alternativ på Täljegymnasiet (IA Tälje).....	7
3.2 Yrkesintroduktion Torekällgymnasiet	8
3.3 Yrkesintroduktion på Morabergs studiecentrum.....	9
3.4 Språkintröduktion på Morabergs studiecentrum	11
3.5 Programinriktat val på Torekällgymnasiet och Täljegymnasiet.....	12
3.6 Individuellt alternativ på Morabergs studiecentrum	14
4. Introduktionsprogram hos andra huvudmän	15
4.1 Inledning	15
4.2 Övriga sökvägar	15
5. Referenslista.....	17

1. Förord

Introduktionsprogrammen är en möjlighet för de elever som ännu inte är behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan att få en utbildning som stödjer dem att komma vidare i sin utbildning eller mot etablering på arbetsmarknaden.

I Södertälje kommun ska utbildningen på introduktionsprogrammen erbjuda eleverna bästa möjliga förutsättningar för att nå sina mål med utbildningen. Den här planen beskriver de olika inriktningar inom introduktionsprogrammen som kommunen erbjuder.

Målbilden för Södertälje kommunala förskolor och skolor är att:

1. Fler elever ska bli behöriga till ett nationellt program på gymnasiet och elevernas meritvärde ska förbättras ytterligare.
2. Andelen elever med gymnasieexamen ska öka.
3. Södertälje kommuns förskolor, grund- och gymnasieskolor ska **utveckla undervisningen** så att alla barns och elevers lärande och utveckling gynnas, och så att bakgrundsfaktorer får minskad betydelse för deras resultat.

Det kompensatoriska uppdraget innebär att skolan ska utforma en likvärdig utbildning för alla elever oavsett förutsättningar ska vara i fokus. Det innebär för kommunens introduktionsprogram att:

- Det finns god tillgång till elevhälsans särskilda professioner och studie- och yrkesvägledning, då elever på introduktionsprogrammen ofta har omfattande behov av stöd.
- Eleven har en individuell studieplan där utbildningens mål, innehåll och längd framgår.
- Kunskaper och förmågor från tidigare skolgång tas tillvara i planeringen av elevens tid på introduktionsprogrammen.
- Undervisningen tillgodoser elevens olika behov och är anpassad utifrån dessa avseende studietakt, mål, omfattning och innehåll.
- Eleven erbjuds insatser utöver undervisning som är gynnsamma för kunskapsutvecklingen.
- Studietiden blir så tidseffektiv som möjligt utifrån elevens egna förutsättningar.
- Eleven upplever att den erbjuds en bra utbildning som leder till vidare studier eller arbete.
- Eleven har en god valkompetens inför framtida val.

Carin Caputo

Skolchef för gymnasieskolan i Södertälje kommun

2. Introduktionsprogrammen i Södertälje kommun

2.1 Inledning

Introduktionsprogrammen vänder sig till de elever som ännu inte uppnått behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Introduktionsprogrammen syftar till att förbereda eleven för annan gymnasial utbildning, annan utbildning eller för att gå direkt till arbetsmarknaden.

Södertälje kommun erbjuder de fyra introduktionsprogrammen individuellt alternativ, programinriktat val, språkintröduktion och yrkesintröduktion. Det finns mer att läsa om respektive inriktning senare i planen.

Hemkommunen är skyldig att erbjuda gymnasieutbildning fram till och med det första kalenderhalvåret det år eleven fyller 20 år. Detta gäller således även för utbildning på introduktionsprogrammen. Det sökbara utbudet inför kommande år beslutas av skolchef för gymnasieskolan och presenteras årligen senast i december på <https://gymnasieantagningen.storsthlm.se/>

2.2 Introduktionsprogrammets utformning

Det är varje huvudman som beslutar om den lokala utformningen av introduktionsprogrammen då de saknar nationellt fastställda programstrukturer. Varje huvudman måste därför fastställa en plan för utbildningen på introduktionsprogrammen.

2.3 Arbete med uppföljning av plan för utbildning

Uppföljningen av planen för utbildning ingår i gymnasieskolornas systematiska kvalitetsarbete. Huvudmannen har en utvecklingsgrupp som stödjer uppföljningsprocessen. I gruppen ingår representanter från alla gymnasieskolor, resurscentrum och utbildningskontoret. Gruppen är sammansatt som ett tvärprofessionellt team där flera skolprofessioner finns representerade såsom lärare, mentor, skolledare, specialpedagog och studie- och yrkesvägledare.

2.4 Utbildning för elever som tillhör den anpassade gymnasieskolans målgrupp

Elever som tillhör den anpassade gymnasieskolans målgrupp har rätt att välja ett introduktionsprogram som alternativ till de nio nationella program som finns inom den anpassade gymnasieskolan. Elever inom målgruppen kan gå något av alternativen individuellt alternativ, yrkesintröduktion och språkintröduktion. Utbildningen inom introduktionsprogrammen leder fram till ett gymnasiesintyg som sammanställer vad

eleven har läst under utbildningen. Elever som ska göra valet mellan introduktionsprogram och anpassad gymnasieskola kan behöva förstärkt studie- och yrkesvägledning.

2.5 Överlämning vid skolbyte

Det är centralt att eleven får en sömlös övergång mellan grundskola och ett introduktionsprogram, mellan olika introduktionsprogram, alternativt mellan ett introduktionsprogram och ett av gymnasieskolans nationella program. En överlämning sker där elevens kunskaper, förmågor och behov från tidigare skolgång tas tillvara. Överlämningen utgår från kommunens riktlinjer för övergångar.

När eleven påbörjar sin utbildning genomför skolan ett lära-känna-samtal. Samtalet handlar om att kartlägga elevens skolbakgrund, styrkor och stödbehov samt att formulera den individuella studieplanen.

När det gäller nyanlända elever används Skolverkets kartläggningsmaterial. Då både kommunala grund- och gymnasieskola ska använda Skolverkets kartläggningsmaterial och Bygga svenska ger det en bra grund för överlämning.

2.6 Individuell studieplan

Varje elev inom introduktionsprogrammen har en individuell studieplan (ISP).

Rektorn utnämner en ansvarig på skolan som, i dialog med elev och vårdnadshavare, upprättar den individuella studieplanen, kontinuerligt följer upp och reviderar den vid behov.

Den individuella studieplanen upprättas snarast efter att eleven påbörjar ett introduktionsprogram och innehåller uppgifter om utbildningens mål och planerad omfattning av studierna. Planen beskriver också vilka ämnen eller kurser eleven läser, vilka motivationshöjande insatser som eleven har, samt om eleven har APL eller praktik och i förekommande fall vilka yrkeskompetenser eleven ska lära sig.

Eftersom utbildningen inom introduktionsprogrammen inte har nationellt fastställda mål är elevens individuella studieplan särskilt viktigt för att skolan ska kunna stödja eleven på väg mot utbildningens mål.

Elever inom introduktionsprogrammen ska erbjudas heltidsundervisning om 23 timmar per vecka. Utbildningens omfattning får minskas för en elev som begär det om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl (Skollagen 17 kap, 6§, 2010:800).

2.7 Mentor

Eleven har under hela sin utbildningstid en mentor. Mentorn kallar eleven och dennes vårdnadshavare till utvecklingssamtal, där den individuella studieplanen följs upp och revideras. Vid behov deltar studie- och yrkesvägledare, vilken har en central roll för att alla elever ska kunna göra välgrundade val. Vid varje samtal ägnas särskild

uppmärksamhet åt att tydliggöra elevens kortsiktiga och långsiktiga mål med sin utbildning. Mentorn har också ett särskilt ansvar att uppmärksamma tecken på att eleven kan behöva stöd och i så fall skyndsamt informera berörd skolpersonal.

2.8 Elevhälsoarbete

Elevhälsoarbetet är hela skolans ansvar. Alla som arbetar inom introduktionsprogrammen har hög elevhälsokompetens. Elevhälsans särskilda professioner deltar med sin kompetens utifrån elevens behov.

Introduktionsprogrammen har kurator, skolsköterska, specialpedagog och studie- och yrkesvägledare som alla arbetar för att ge eleverna de bästa förutsättningarna. Riktningen är att elevhälsoarbetet främst ska vara främjande och förebyggande. Elevhälsans särskilda professioner arbetar såväl med enskilda elever som med grupper och klasser. Det finns även tillgång till skolläkare och skolpsykolog.

2.9 Elevens framtid

Det är hela skolans ansvar att varje elev har en plan för vad som händer efter avslutat introduktionsprogram. Skolan ansvarar för att eleven har tillräckliga kunskaper för att söka annan gymnasialutbildning, fortsatt utbildning eller är redo att etablera sig på arbetsmarknaden. Kommunens riktlinjer för övergångar används som bas för arbetet.

Skolan ger eleven en god valkompetens inför framtida val genom att:

- Lärare som arbetar med elever på introduktionsprogrammen gör tydliga kopplingar mellan respektive ämnes kunskapsinnehåll och framtida studier och yrkesliv.
- Studie- och yrkesvägledare följer upp elevens individuella studieplan i sitt arbete att vägleda eleven inför fortsatta studier eller yrkesval.
- All personal arbetar med att bygga elevers valkompetens, till exempel i mentorssamtalen.

2.10 Gymnasieintyg och skriftlig bedömning

Ett introduktionsprogram leder inte till en examen, med det finns olika sätt att dokumentera elevens utbildning beroende på om eleven fullföljt sin utbildning enligt den individuella studieplanen eller inte. När en elev på ett introduktionsprogram har nått målen för utbildningen enligt sin individuella studieplan utfärdas ett gymnasieintyg som visar vilken utbildning eleven har fått och betyg i de grundskole- och gymnasieämnen som avslutats.

Om en elev avbryter sina studier på ett introduktionsprogram får den med sig en sammanställning på det utbildningen har innehållit fram till avbrottet.

En elev som inom ramen för ett introduktionsprogram har läst grundskole- och gymnasieämnen utan att få godkänt betyg ska få en skriftlig bedömning av sin kunskapsutveckling i varje sådant ämne.

3. Introduktionsprogram på Södertäljes kommunala gymnasieskolor

3.1 Individuellt alternativ på Täljegymnasiet (IA Tälje)

För att ansöka till individuellt alternativ, mot fortsatt utbildning, använd studievägs-koden **IMA00U**.

Observera att om eleven önskar att gå mot etablering, alternativt yrkesintroduktion, görs sådana ändringar efter att eleven har påbörjat sin utbildning på individuellt alternativ.

Syfte

Syftet med individuellt alternativ är att erbjuda en utbildning som möjliggör för eleven att gå vidare till yrkesintroduktion, till ett nationellt program på gymnasiet, till annan fortsatt utbildning eller till arbetslivet.

Behörighet

Individuellt alternativ står öppet för ungdomar som saknar de godkända betyg som krävs för behörighet till ett yrkesprogram. Det står dock inte öppet för nyanlända ungdomar som ska erbjudas språkintröduktion.

Om det finns synnerliga skäl kan huvudmannen för utbildningen besluta att även en ungdom som uppfyller behörighetskraven för ett yrkesprogram kan tas emot på individuellt alternativ (skollagen 17 kap. 11§ andra stycket, 2010:800). Det är möjligt för elever som gått i anpassad grundskola att söka individuellt alternativ.

Kommunen tillämpar enskild antagning vilket innebär att alternativet är öppet för alla obehöriga elever.

Utbildningens huvudsakliga innehåll

Varje elev har en individuell studieplan där skola, elev och vårdnadshavare tillsammans fastställer elevens mål med utbildningen och vilka ämnen och andra insatser som ska ingå i elevens utbildning. På individuellt alternativ är utbildningens huvudsakliga innehåll de grundskoleämnena som eleven behöver för att nå sitt mål med utbildningen. De grundskoleämnena skolan erbjuder är svenska/svenska som andraspråk, matematik, engelska, samhällskunskap, religion, historia, geografi, biologi, fysik, teknik, kemi, idrott, bild och hemkunskap. Det kan också ingå andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling, som till exempel praktik. Eleverna kan läsa en del av gymnasieämnena eller delar av ämnena på gymnasienivå 1 (svenska/svenska som andraspråk, matematik, engelska, historia, naturkunskap, psykologi).

Före utbildningens start

På IA Tälje utformas undervisningen efter varje elevs förutsättningar och behov. Eleven erbjuds en flexibel och anpassad utbildning för att nå sina mål med utbildningen. Eleven ingår i en grupp och alla elever har en mentor som ansvarar för att den individuella

studieplanen följs upp och revideras. I A Tälje arbetar närvarofrämjande för att möta elever med lång problematisk skolfrånvaro.

När en elev har fått godkända resultat i ett grundskoleämne eller ett gymnasieämne, ska eleven få vägledning utifrån sina utbildningsmål. Det kan handla om att koppla på ett gymnasieämne i studieplanen, att fortsätta läsa grundskoleämnet för att få fördjupade kunskaper och bättre förberedelse inför nationellt program eller någon annan aktivitet som främjar elevens lärande.

3.2 Yrkesintroduktion Torekällgymnasiet

På Torekällgymnasiet erbjuds yrkesintroduktion mot barn- och fritidsprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet.

För att ansöka till yrkesintroduktion mot gymnasieprogram, använd studievägskoden **IMYBFG** (Barn och fritid), **IMYBAG** (Bygg och anläggning) eller **IMYVOG** (Vård och omsorg).

Observera att om eleven önskar att gå mot etablering, görs sådana ändringar efter att eleven har påbörjat sin utbildning på yrkesprogrammet.

Syfte

Syftet med yrkesintroduktion är att eleven ska få en yrkesinriktad utbildning som leder till studier på ett yrkesprogram eller underlättar till etablering på arbetsmarknaden.

Behörighet

Yrkesintroduktion står öppen för ungdomar som saknar de godkända betyg som krävs för behörighet till ett yrkesprogram. Det står dock inte öppet för nyanlända ungdomar som ska erbjudas språkintröduktion.

Om det finns synnerliga skäl kan huvudmannen för utbildningen besluta att även en ungdom som uppfyller behörighetskraven för ett yrkesprogram kan tas emot på yrkesintroduktion (skollagen 17 kap. 11§ andra stycket, 2010:800). Det är möjligt för elever som gått i anpassad grundskola att söka yrkesintroduktion. Dock erbjuds inte en sådan utbildning om det med hänsyn till elevens bästa finns synnerliga skäl att inte göra det.

Kommunen tillämpar gruppantagning till yrkesintroduktion, vilket innebär att eleven konkurrerar om platserna med sitt meritvärde om det blir fler sökande än antal platser.

Utbildningens huvudsakliga innehåll

Elevens utbildning utformas utifrån elevens mål med utbildningen. Varje elev har en individuell studieplan där skola, elev och vårdnadshavare tillsammans fastställer elevens mål med utbildningen och vilka ämnen och andra insatser som ingår i elevens utbildning.

Yrkesintroduktionen innehåller främst yrkesinriktad utbildning där eleven läser hela eller delar av ämnen som ingår i gymnasieskolans nationella program. I utbildningen ingår

arbetsplatsförlagt lärande (APL) eller praktik. Skolan erbjuder även undervisning i grundskoleämnen (svenska/svenska som andraspråk, matematik, engelska, samhällskunskap, religion och historia). Andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling kan ingå.

På Torkällgymnasiet finns ett team med mentor, ämneslärare, yrkeslärare, studie- och yrkesvägledare och specialpedagog som samarbetar kring eleverna. Eleverna ingår i en grupp som läser grundskoleämnen tillsammans. Yrkesämnena läses tillsammans med elever på de nationella programmen i den valda inriktningen.

Eleven kan läsa gymnasieämnena i sin grupp på yrkesintroduktionen eller i grupp tillsammans med elever på de nationella programmen. Så snart en elev blir behörig för nationellt program övervägs om eleven kan flyttas över till det nationella programmet genom en sen antagning.

När en elev har fått godkända resultat i ett grundskoleämne eller ett gymnasieämne, ska eleven få vägledning utifrån sina utbildningsmål. Det kan handla om att koppla på ett gymnasieämne i studieplanen, att fortsätta att läsa ämnet för att få fördjupade kunskaper och bättre förberedelse inför nationellt program eller någon annan aktivitet som främjar elevens lärande.

Utbildningens längd

Elevens mål med utbildningen avgör hur utbildningen kommer att utformas och hur lång utbildningen kommer att vara. Eleven kan generellt välja mellan nedanstående studievägar, men även mer individuellt utformade studieplaner förekommer.

Ettårig studieplan med målet att så snabbt som möjligt bli behörig till nationellt program (inom inriktning barn- och fritid, bygg- och anläggning eller vård- och omsorg). Därefter görs en ny ansökan till årskurs 1 på valfritt gymnasieprogram.

Två- till treårig studieplan med målet att bli anställningsbar inom barn- och fritid, bygg- och anläggning eller vård- och omsorg. Här erbjuder skolan olika yrkespaket med ämnena som är framtagna av branscherna och Skolverket för att möta arbetsmarknadens krav. Yrkespaketen passar den elev som vill läsa mer praktiska ämnena.

Före utbildningens start

Torkällgymnasiet följer kommunens riktlinjer för övergångar. Inför att en elev börjar på Torkällgymnasiet tar skolan emot en överlämning från tidigare skola. Utifrån överlämningen tas en individuell studieplan fram tillsammans med eleven och elevens vårdnadshavare.

3.3 Yrkesintroduktion på Morabergs studiecentrum

På Morabergs studiecentrum kan eleven läsa yrkesintroduktion mot frisör- och stylistprogrammet och mot fordons- och transportprogrammet.

För att ansöka till yrkesintroduktion mot gymnasieprogram, använd studievägs-koden **IMYFTG MC** (Fordon och transport) eller **IMYFRG** (Frisör och stylist).

Observera att om eleven önskar att gå mot etablering, görs sådana ändringar efter att eleven har påbörjat sin utbildning på yrkesprogrammet.

Syfte

Syftet med yrkesintroduktion är att eleven ska få en yrkesinriktad utbildning som leder till studier på yrkesintroduktion, till ett nationellt program på gymnasiet, till annan fortsatt utbildning eller till arbetslivet.

Behörighet

Yrkesintroduktion står öppen för ungdomar som saknar de godkända betyg som krävs för behörighet till ett yrkesprogram. Det står dock inte öppet för nyanlända ungdomar som ska erbjudas språkintröduktion.

Om det finns synnerliga skäl kan huvudmannen för utbildningen besluta att även en ungdom som uppfyller behörighetskraven för ett yrkesprogram kan tas emot på yrkesintroduktion (skollagen 17 kap. 11§ andra stycket, 2010:800). Det är möjligt för elever som gått i anpassad grundskola att söka yrkesintroduktion. Dock erbjuds inte en sådan utbildning om det med hänsyn till elevens bästa finns synnerliga skäl att inte göra det.

Kommunen tillämpar gruppantagning till yrkesintroduktion, vilket innebär att eleverna konkurrerar om platserna med sitt meritvärde om det blir fler sökande än antal platser.

Utbildningens huvudsakliga innehåll

Elevens utbildning utformas utifrån elevens mål med utbildningen. Varje elev har en individuell studieplan där skola, elev och vårdnadshavare tillsammans fastställer elevens mål med utbildningen och vilka ämnen och andra insatser som ingår i elevens utbildning.

Yrkesintroduktionen innehåller främst yrkesinriktad utbildning där eleven läser hela eller delar av ämnen som ingår i gymnasieskolans nationella program för den valda inriktningen (svenska/svenska som andraspråk, matematik, engelska och yrkesämnen). I utbildningen ingår praktiska moment. Skolan erbjuder även undervisning i grundskoleämnen (svenska/svenska som andraspråk, matematik, engelska, religion, historia, bild, musik, hemkunskap och modersmål). Andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling kan ingå.

Utbildningens längd

Elevens mål med utbildningen avgör hur utbildningen kommer att utformas. Frisör- och stylistprogrammet och fordons- och transportprogrammet har ettåriga studieplaner. Utbildningens längd anges även i elevens individuella studieplan.

Före utbildningens start

Morabergs studiecentrum följer kommunens riktlinjer för övergångar. Inför att en elev börjar på skolan tas en överlämning emot från tidigare skola. Överlämningen visar eventuella stödbehov. Utifrån det planeras elevens utbildning och en individuell studieplan tas fram tillsammans med eleven och elevens vårdnadshavare.

3.4 Språkintröduktion på Morabergs studiecentrum

För att kunna söka till språkintröduktion mot gymnasieprogram använd studievägskoden **IMS00G**.

Observera att om eleven önskar att gå mot annan utbildning, görs sådana ändringar efter att eleven har påbörjat sin utbildning på språkintröduktion.

Syfte

Syftet med utbildningen är ge en målorienterad, konkret och systematiskt upplagd grundmodell för språkintröduktion som ger förutsättningar för en likvärdig utbildning med hög kvalitet och ökad måluppfyllelse. Utbildningen har fokus på svenska språket och de ämnen som eleven behöver för att kunna gå vidare i gymnasieskolan, eller till annan utbildning.

Behörighet

Språkintröduktion står öppet för nyanlända ungdomar som inte har mer än fyra års skolgång i Sverige, som saknar de godkända betyg som krävs för behörighet till ett nationellt program och som behöver en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket för att gå vidare i gymnasieskolan eller annan utbildning. Om det finns särskilda skäl får även andra ungdomar gå språkintröduktion (skollagen 17 kap. 12§, 2010:800).

Utbildningens längd

Utbildningens längd är beroende av elevens individuella förutsättningar, språkkunskaper vid mottagandet till språkintröduktion och elevens mål med utbildningen, vilket i sin tur innebär att eleverna går olika lång tid i utbildningen. Målsättningen är att eleven så snart som möjligt ska komma vidare i sin utbildning.

Utbildningens huvudsakliga innehåll

Elevens utbildning utformas utifrån elevens mål med utbildningen. Varje elev har en individuell studieplan där skola, elev och vårdnadshavare tillsammans fastställer elevens mål med utbildningen och vilka ämnen och andra insatser som ingår i elevens utbildning.

Morabergs studiecentrum har ett brett utbud i ämnen för att möjliggöra för eleverna att bredda sina mål med utbildningen. Skolan erbjuder undervisning i grundskoleämnen svenska som andraspråk, engelska, matematik, biologi, fysik, kemi, geografi, historia, religion, samhällskunskap, teknik, modersmål, musik och bild. Även gymnasieämnen, såsom engelska och matematik, som är gynnsamma för elevens utveckling och mål erbjuds.

Elever som ska studera vidare till annan utbildning går en VUX-inriktning där de påbörjar gymnasiestudier parallellt med många timmar i svenska som andraspråk. Syftet är att få en kortare väg till gymnasieexamen.

På Morabergs studiecentrum deltar eleven i läsprogrammet Intensivsvenska, som genomförs i samarbete med Skolverket, Stockholms universitet och Svenska Akademien. Utbildningen är uppbyggt kring olika moduler som främjar elevens språkutveckling och ämneskunskaper. Syftet är att ge eleven en stabil grund för vidare studier och framtida möjligheter.

Före utbildningens start, kartläggning av elever

Antagning till språkintröduktion erbjuds löpande under hela skolåret. Vid tidigare skolgång i Sverige sker en överlämning till Morabergs studiecentrum enligt kommunens riktlinjer.

Inför skolstart genomförs ett samtal med syfte att kartlägga elevens kunskaper och språkliga färdigheter. Syftet är både att få en bild av elevens förutsättningar och att tidigt skapa en trygg och god relation, samt att inleda planeringen av elevens studier och målsättningar. För att nivåplacera eleven, utifrån behov och förutsättningar, används Skolverkets kartläggningsmaterial, vilket utgör första steget i bedömningen av elevens kunskapsnivåer. Information om kartläggningen överförs från de lärare som genomför den inledande kartläggningen till dem som ska undervisa eleven.

Utifrån överlämning och kartläggning planeras elevens utbildning och en individuell studieplan tas fram tillsammans med elev och vårdnadshavare.

Språk

Skolan erbjuder studiehandledning och modersmål i flera språk. För att följa eleven språkutveckling används bedömningsmaterialet Bygga svenska som innehåller en bedömningsmodell med beskrivningar av elevens språkutveckling i svenska i fem steg, från nybörjare till avancerad nivå.

3.5 Programinriktat val på Torekällgymnasiet och Täljegymnasiet

Syfte

Syftet med programinriktat val är att eleven ska få en utbildning som är inriktad mot ett visst nationellt program för att så snart som möjligt kunna antas till det programmet.

Behörighet

Programinriktat val står öppet för ungdomar som inte har alla de godkända betyg som krävs för behörighet till ett visst nationellt program men från grundskolan har godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk och

- i engelska eller matematik samt i minst fyra andra ämnen, eller
- i engelska och matematik samt i minst tre andra ämnen.

Programinriktat val inom Södertälje kommun är sökbart för enskild elev, vilket innebär att kommunen tillämpar individuell antagning. Urvalet görs på grundval av bedömning av elevens förmåga att tillgodogöra sig grundskoleämnena som eleven saknar för att bli behörig till nationellt program.

För programinriktat val mot yrkesprogram har Torekällgymnasiet två platser per inriktning mot nationellt program, förutom mot EI- och energiprogrammet.

För programinriktat val mot de högskoleförberedande programmen på Täljegymnasiet erbjuds en plats per inriktning.

Utbildningens längd

Utgångspunkten för programinriktat val är att eleven ska kunna bli behörig till ett nationellt program inom ett år. Om eleven efter ett år inte har uppnått utbildningens mål, ska stöd ges för att övergå till ett annat introduktionsprogram. I särskilda fall, där synnerliga skäl föreligger – exempelvis långvarig sjukdom som har hindrat studier – kan eleven erbjudas ytterligare ett år inom programinriktat val. Det är rektor som beslutar om att förlänga utbildningen genom att uppdatera den individuella studieplanen. Det är dock viktigt att notera att skolan inte har rätt till ekonomisk ersättning för undervisning i grundskoleämnena efter det första året.

Huvudsyftet med programinriktat val är att så snart som möjligt bli behörig till nationellt program. Eleven har dock inte en garanterad plats till det motsvarande nationella programmet i och med antagningen till programinriktat val. Övergång under pågående termin sker i mån av plats och efter rektors godkännande, i övrigt gäller normalt ansökningsförfarande till nationellt program.

Det finns inga formella hinder för eleven att söka annan nationell inriktning än den som är kopplad till programinriktat val när eleven blivit behörig för nationellt program.

Det är skolans ansvar att varje elev som avslutat ett introduktionsprogram har en plan för vad som händer efter utbildningen. Det kan handla om att eleven har tillräckliga kunskaper för fortsatt utbildning eller att eleven är redo att etablera sig på arbetsmarknaden.

Utbildningens huvudsakliga innehåll och inriktning

De grundskoleämnena som behövs för att kunna antas till ett nationellt program schemaläggs och organiseras på ett sådant sätt att eleven senast vid läsårets slut kan bli behörig till ett nationellt program. Eleven ska ges möjlighet att läsa gymnasieämnen som erbjuds inom det nationella programmet. Fördelningen mellan gymnasieämnena och saknade grundskoleämnena fastställs i den individuella studieplanen.

Om utbildningen är inriktad mot ett yrkesprogram ska utbildningen innehålla arbetsplatsförlagt lärande. Detta behöver dock inte förekomma i den utsträckning som på det nationella programmet.

Programinriktat val finns med inriktning mot de flesta nationella program som erbjuds på Torekällgymnasiet och Täljegymnasiet. Det sökbara utbudet inför kommande år beslutas av skolchef för gymnasieskolan och presenteras årligen på

<https://gymnasieantagningen.storsthlm.se/>

Det finns även platser för programinriktat val på de specialpedagogiska profiler inom samhällsvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet som erbjuds på Täljegymnasiet. För att bli antagen till utbildningen måste eleven uppfylla behörighetskraven för det program denne söker. Därefter ska det tydligt beskriva elevens behov av det specialpedagogiska stöd som utbildningen erbjuder. Stödet ska vara extraordinärt och långvarigt, det vill säga inte tillfälligt, utan förväntas bestå under hela gymnasietiden. Det finns inget krav på diagnos för att bli antagen, dock ska det möta behov hos elever inom autismspektrum.

Före utbildningens start

Skolorna följer kommunens riktlinjer för övergångar. Inför att en elev börjar på programinriktat val tar skolan emot en överlämning från tidigare skola. Utifrån överlämningen tas en individuell studieplan fram tillsammans med eleven och elevens vårdnadshavare. Kunskaper från tidigare skola tas tillvara för att undervisningen i de grundskoleämnena som eleven behöver för att bli behörig ska bli så effektiv som möjligt. Detta ska hjälpa eleven att så snart som möjligt bli behörig till nationellt program.

3.6 Individuellt alternativ på Morabergs studiecentrum

Syfte

Individuellt alternativ på Morabergs studiecentrum är inte ett sökbart alternativ. Individuellt alternativ på Morabergs studiecentrum är knutet till det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och arbetar med uppsökande verksamhet mot ungdomar under 20 år som inte är inskrivna på gymnasiet, har hoppat av gymnasiet eller saknar gymnasieexamen. Syftet är att motivera ungdomar till att återuppta studierna.

Behörighet

Programmet riktar sig mot elever som saknar behörighet att söka gymnasiet eller som har behörighet men av olika anledningar behöver insatser för att återuppta studierna.

Utbildningens huvudsakliga innehåll

Utbildningen är individuellt anpassad och erbjuder undervisning i ett stort antal grundskole- och gymnasieämnena i engelska, matematik och svenska. Utbildningen innehåller även motivationshöjande insatser för varje individ. Syftet är att få tilltro till sin egen förmåga och verktyg att komma vidare mot sina mål. Det förekommer praktik i utbildningen om det gynnar elevens kunskapsutveckling och mål med utbildningen.

Utbildningens längd

Utbildningens längd är individuellt utformad. Det vanliga är en ettårig individuell studieplan, men planen utformas hela tiden efter elevens behov och förutsättningar. Utbildningens längd anges i elevens individuella studieplan och revideras regelbundet tillsammans med studie- och yrkesvägledare, mentor och elev. Målet är alltid att hjälpa eleven att återuppta studier vid en annan skola.

Före utbildningens start

När KAA identifierar en ungdom som varken arbetar eller studerar, erbjuds samtal. Om det passar ungdomens behov, erbjuds de att studera via individuella alternativ på Morabergs studiecentrum.

Innan ungdomen börjar på utbildningen genomför skolan ett lära-känna-samtal. Samtalet handlar om att kartlägga elevens skolbakgrund, styrkor och stödbehov samt att formulera den individuella studieplanen.

4. Introduktionsprogram hos andra huvudmän

4.1 Inledning

Från och med läsåret 2025/2026 ingår även introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion för grupp i det övergripande samverkansavtalet genom StorSthlm, som sedan tidigare möjliggör valfrihet inom Stockholms län för elever på nationella program. Det innebär att gymnasieungdomar som är folkbokförda i Södertälje kommun fritt kan söka dessa program som förstahandssökande i de kommunala skolor som finns i de kommuner som ingår i avtalet. På samma sätt kan gymnasieungdomar från de kommuner som ingår i avtalet fritt välja att söka dessa program som förstahandssökande i Södertäljes kommunala gymnasieskolor.

Södertälje kommun har även sekundära samverkansavtal med andra kommuner enligt följande:

- Elever folkbokförda i Gnesta kommun tas emot som förstahandssökande till samtliga introduktionsprogram i Södertälje kommun.
- Elever folkbokförda i Nykvarns kommun tas emot som förstahandssökande till Individuellt alternativ och Språkintröduktion i Södertälje kommun.
- Elever folkbokförda i Salems kommun tas emot som förstahandssökande till Språkintröduktion i Södertälje kommun.
- Elever folkbokförda i Trosa kommun tas emot som förstahandssökande till samtliga introduktionsprogram i Södertälje kommun.

4.2 Övriga sökvägar

Utöver det som gäller under 4.1 godkänner och betalar Södertälje kommun för utbildningsplatser inom introduktionsprogram hos annan huvudman i följande fall:

- Elev som under ansökningsperioden har önskemål om att läsa yrkesinriktning som inte erbjuds hos Södertälje kommun och där utbildningsanordnaren accepterar ersättning motsvarande kommunens ersättning för utbildningsplatsen.
- Elev sökandes till individuellt alternativ där Södertälje kommun i egen regi inte kan möta elevens behov på grund av pedagogiska, medicinska eller sociala

skäl. Beslut och utredning görs av specialpedagogisk handläggare med samordningsansvar för särskilda skolplaceringar åk 7–9 samt gymnasiet, Resurscentrum.

- En elev kan anföra särskilda skäl att gå yrkesintroduktion hos annan huvudman förutsatt att utbildningsanordnaren accepterar ersättning motsvarande Södertälje kommuns ersättning för utbildningsplatserna. Elev och vårdnadshavare kan ansöka i samråd med skolpersonal. Skälen bedöms av hemkommunens antagningsadministration och ska styrkas.

5. Referenslista

Skolverkets stödmaterial för framtagande av plan för introduktionsprogrammen

<https://www.skolverket.se/getFile?file=6729>

Skolverkets webbkurs att utveckla introduktionsprogrammen, inkluderat vägledning för utarbetandet av plan för utbildning <https://utbildningar.skolverket.se/group/utveckla-gymnasieskolans-introduktionsprogram-styrning>

Skolverket Introduktionsprogram: [Introduktionsprogram - Skolverket](#)

Skollagen (2010:800) kap 17

Gymnasieförordningen (2010:2039) kap 6

Läroplan (LGY11)

Läroplan (LGY25)

[Gymnasieantagningen](#)

[Storstockholm](#)

[E-tjänster Gymnasieskolan Södertälje](#)